

Love og regler i fondsbransjen

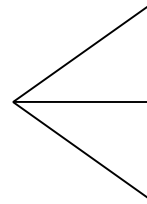
Vibeke Engelhardt
Verdipapirfondenes forening

Disposisjon

1. De ulike rettskildene
2. Nærmere om verdipapirfondloven
3. Enkelte andre viktige tema
4. Regelverksutvikling

Rettskildene

1. Lovene (m/forskrifter)

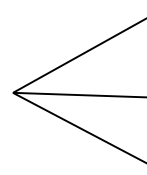

Verdipapirfondloven
AIF-loven
Verdipapirhandelloven

2. Finanstilsynets rundskriv

3. EU-retten

- Direktiv
- Forordninger
- ESMA guidelines

UCITS
AIFMD
MiFID

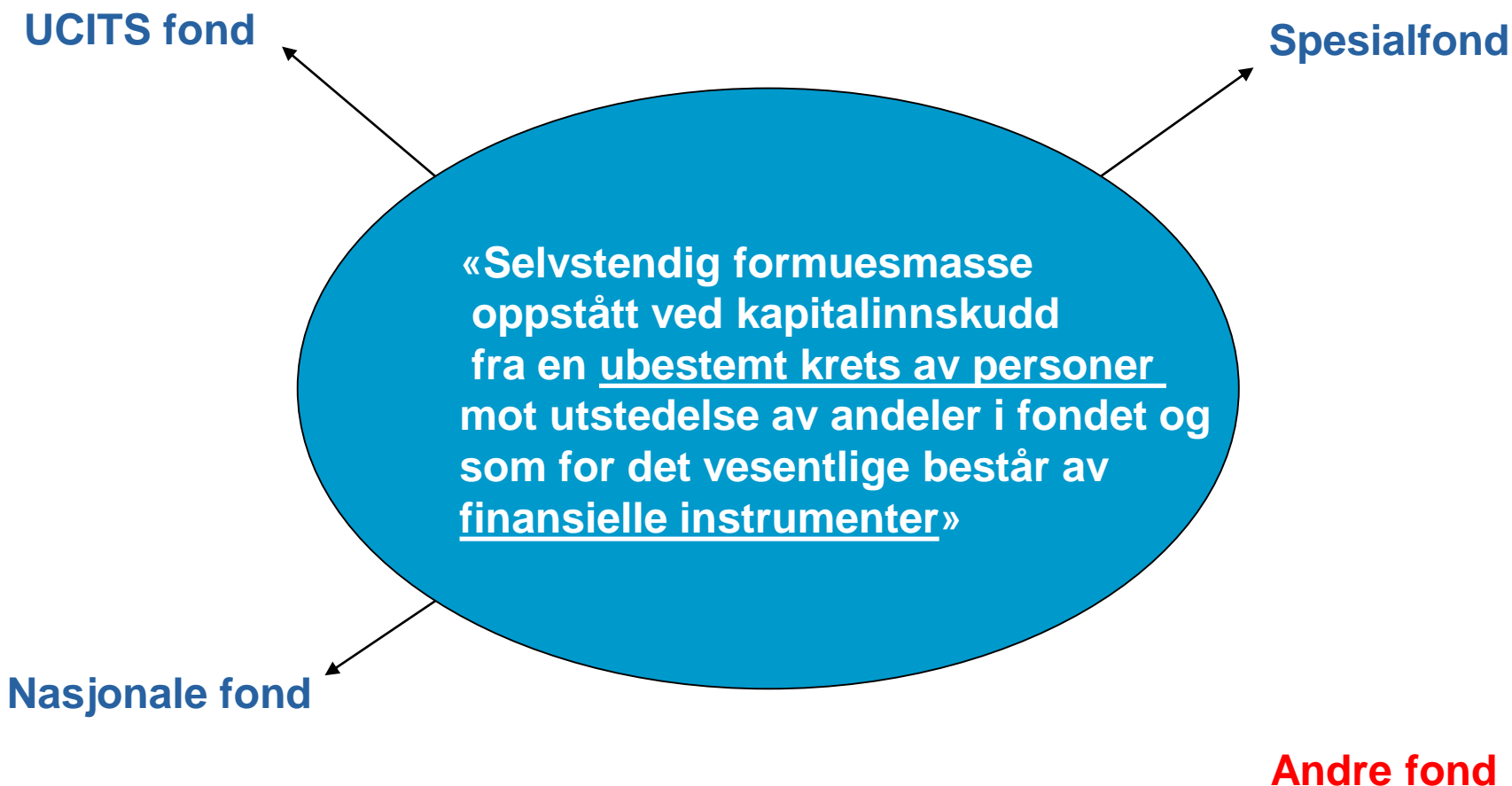
Lov om verdipapirfond

Lov om verdipapirfond (verdipapirfondloven) 2011 nr. 44

- Loven implementerer UCITS direktivet
- Virksomhetsregulering
- Produktregulering

Hva er et verdipapirfond?

Alternative investeringsfond (AIF-loven)

Lov om alternative investeringsfond 2014 nr. 28

- ❑ Definisjon AIF: alt som ikke er UCITS-fond og som: «innhenter kapital fra et antall investorer med sikte på å investere kapitalen i henhold til en definert investeringsstrategi til fordel for investorene»
- ❑ Loven implementerer AIFM-Direktivet
- ❑ Kun virksomhetsregulering

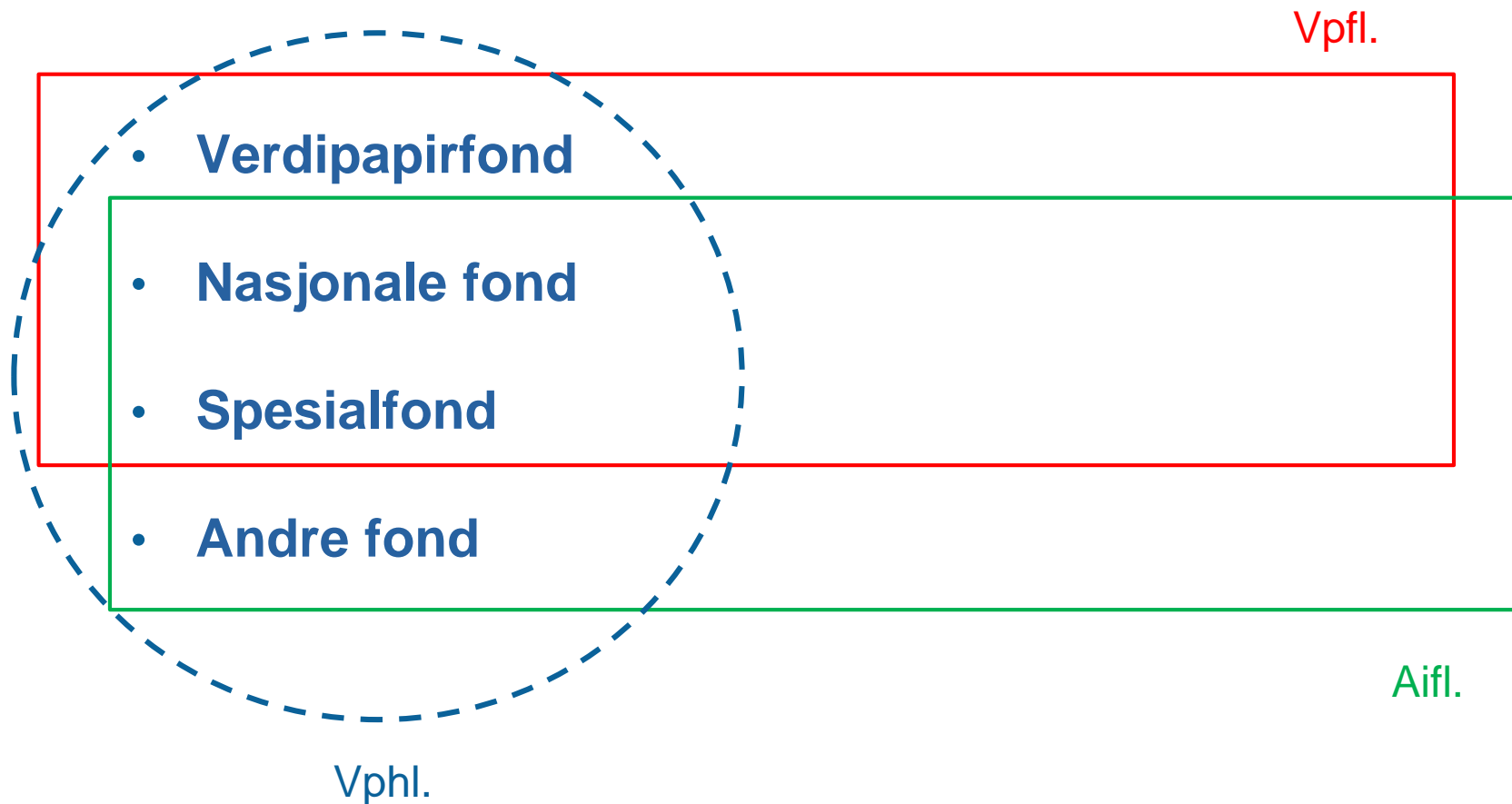
Verdipapirhandelloven

Forvaltningsselskap med tillatelse til å drive aktiv forvaltning er underlagt en rekke bestemmelser i verdipapirhandelloven

- Krav til organisering av virksomheten
- Krav til medlemskap i sikringsfondet
- Kapitalkrav
- Begrensning i engasjement med en enkelt motpart
- Begrensning i adgang til å drive annen næringsvirksomhet
- Taushetsplikt
- God forretningsskikk
- Beste resultat
- Håndtering av kundeordre
- Tilknyttede agenter

Ulike type fond

Nærmere om verdipapirfondloven - virksomhetsregulering

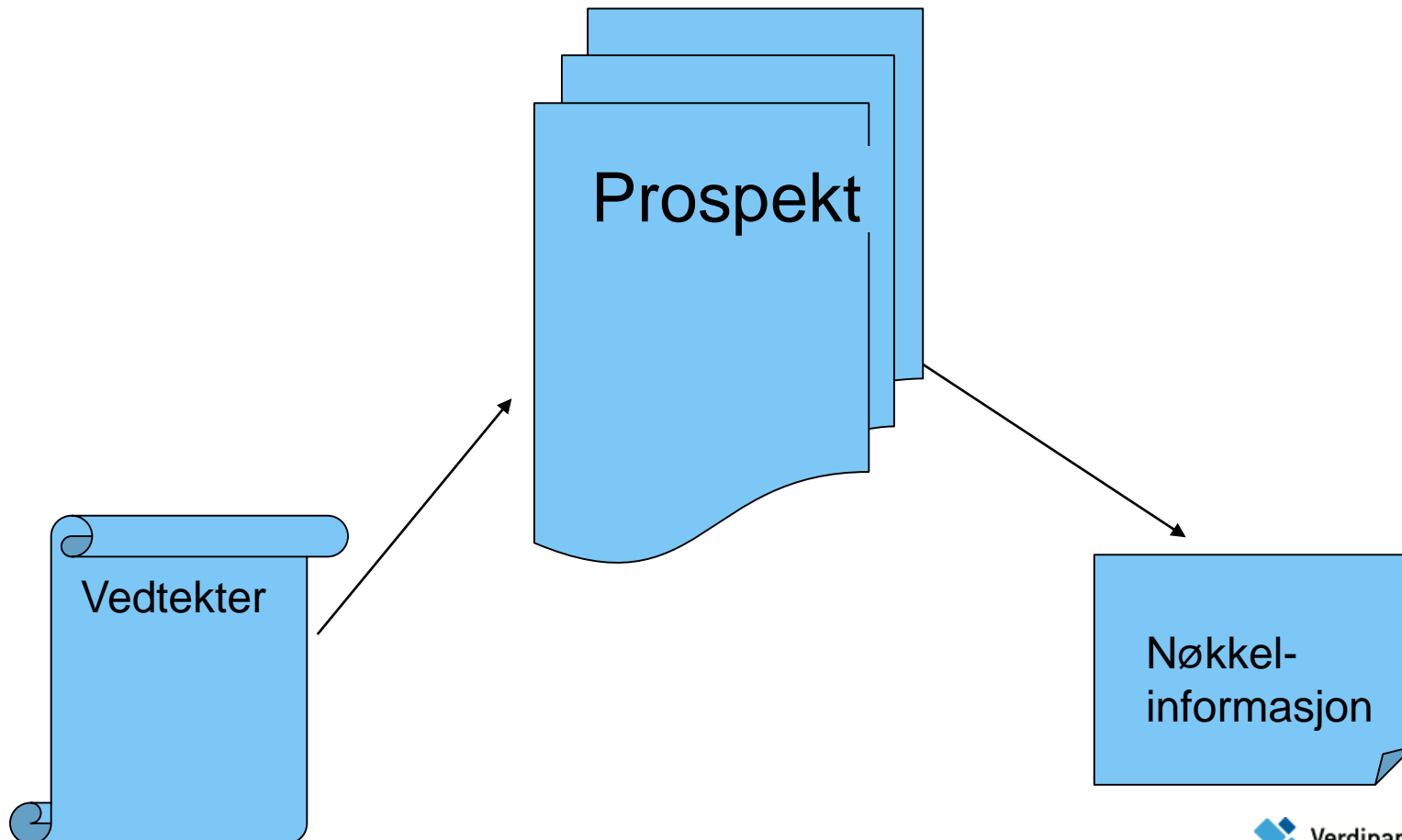
- ❑ Konesjonsvilkår
- ❑ Regler om styrets sammensetning
- ❑ Krav til organisering av virksomheten
- ❑ Compliancefunksjon, risikostyringsfunksjon og internrevisjon
- ❑ Krav til rutiner for håndtering av interessekonflikter
- ❑ God forretningsskikk
- ❑ Krav til dokumentasjon
- ❑ Beste resultat
- ❑ Bestemmelser om forvaltningsselskapets adgang til å utkontraktere oppgaver av betydning for den konsesjonspliktige virksomheten

Nærmere om verdipapirfondloven - Produktregulering

- ❑ Plasseringsbegrensninger
- ❑ Krav til likviditet
- ❑ Beregning av andelsverdi
- ❑ Tegning av andeler i fondet
- ❑ Innløsning av andeler i fondet
- ❑ Kostnader
- ❑ Fusjon av fond
- ❑ Opptak av lån

Nærmere om verdipapirfondloven - Produktregulering (forts.)

Dokumentasjon om fondet

Nærmere om verdipapirfondloven – grensekryssende virksomhet

Markedsføring av norsk UCITS i annen EØS-stat

- Melding om markedsføring i en EØS stat sendes elektronisk til Finanstilsynet, vedlagt følgende:
 - Vedtekter
 - Prospekt
 - Nøkkelinformasjon
 - Siste årsrapport
- Utarbeides på språk tillatt i vertslandet
- Finanstilsynet oversender melding til utenlandsk tilsynsmyndighet
 - Finanstilsynet underretter forvaltningsselskapet om at meldingen er OK (senest etter 10 dager).
 - Selskapet kan starte markedsføringen

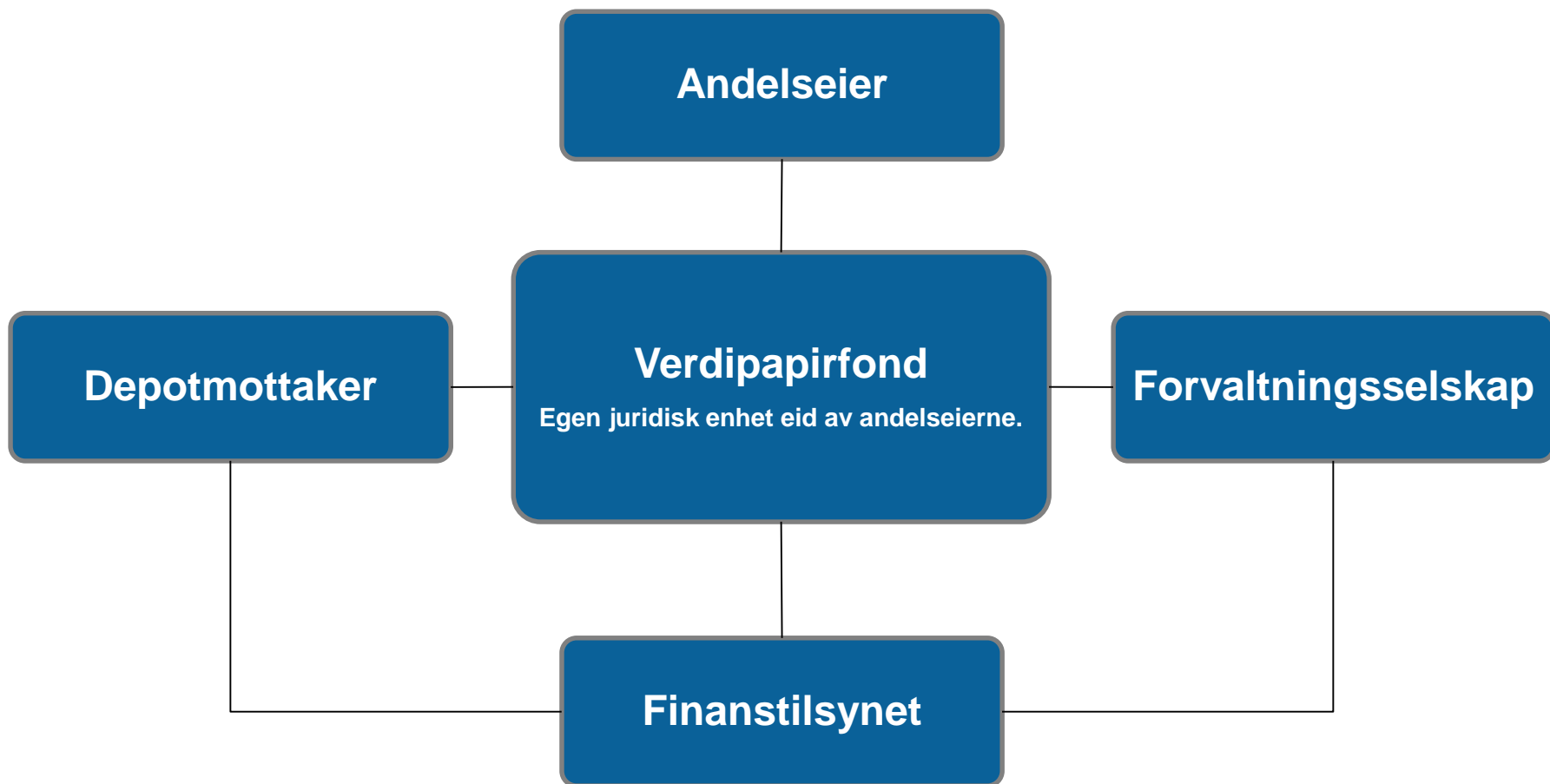
Nærmere om verdipapirfondloven - grensekryssende virksomhet (forts.)

Markedsføring av utenlandske UCITS i Norge

- Kan starte den dagen Finanstilsynet har fått melding og relevante dokumenter fra tilsynsmyndighet i landet fondet er registrert i.
- Endringer i relevante dokumenter skal meldes til Finanstilsynet + opplyse om hvor dokumentene er elektronisk tilgjengelige.
- Fond/forvaltningsselskap må legge til rette for å foreta utbetalinger til og innløsninger fra norske andelseiere.
- Språk: På norsk med mindre departementet gjennom forskrift eller Finanstilsynet gjennom enkeltvedtak bestemmer noe annet.

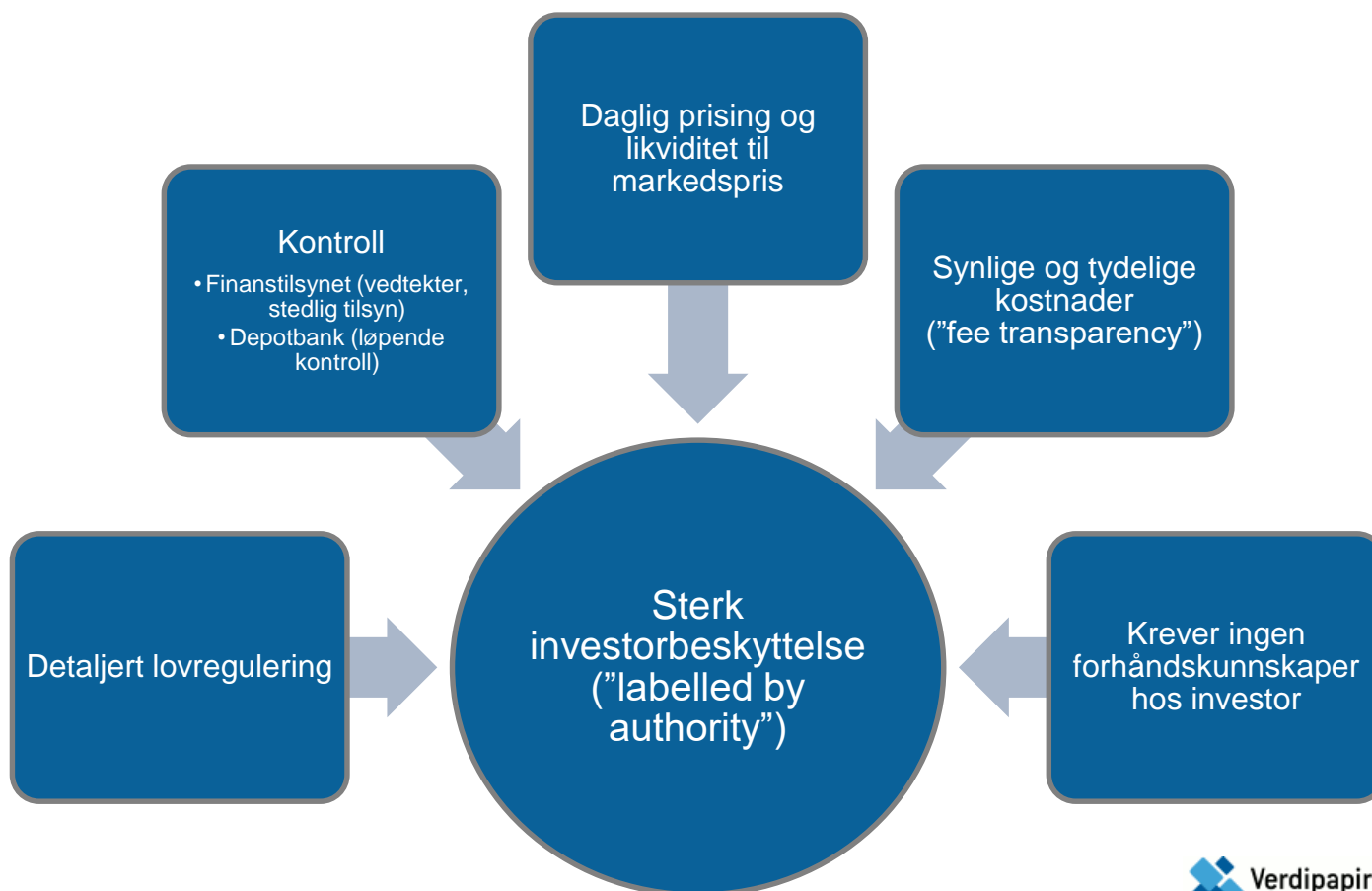

Nærmere om verdipapirfondloven - aktører

Nærmere om verdipapirfondloven

Investorbeskyttelsen i verdipapirfond har et realitetsinnhold, og ikke bare er en floskel

Disposisjon

1. **Rettskildene**
2. **Nærmere om verdipapirfondloven**
3. **Enkelte andre viktige tema**
4. **Regelverksutvikling**

Investeringsrådgivning

Med investeringsrådgivning menes personlig anbefaling til en kunde, på kundens eller verdipapirforetakets initiativ, om en eller flere transaksjoner i forbindelse med bestemte finansielle instrumenter

□ Avgrenses mot:

- Informasjon
- Anbefaling som ikke er personlig
- Generelle anbefalinger, for eksempel aktivaklasser, bransjer etc.
- Rådgivning som ikke gjelder finansielle instrumenter
 - Skatt
 - Arv/skifte
 - Forsikringsbehov

Innsideinformasjon

Med **innsideinformasjon** menes presise opplysninger om de finansielle instrumentene, utstederen av disse eller andre forhold som er egnet til å påvirke kursen på de finansielle instrumentene eller tilknyttede finansielle instrumenter merkbart, og som ikke er offentlig tilgjengelig eller allment kjent i markedet.

- ❑ Den som besitter innsideinformasjon må ikke:
 - Tegne, kjøpe, selge eller bytte finansielle instrumenter
 - Medvirke til at tredjeperson foretar slike disposisjoner
 - Gi råd om handel med slike finansielle instrumenter
- ❑ Insider har taushetsplikt overfor «uvedkommende»
- ❑ Selskapet skal ha rutiner for sikker behandling av innsideinformasjon
- ❑ Forbud mot markedsmanipulasjon i tilknytning til finansielle instrumenter

Lov om tiltak mot hvitvasking

«Hvitvasking er handlinger som på ulike måter bidrar til sikre utbyttet fra straffbare handlinger ved å skjule hvor det blir av eller hvem som har rådigheten over det, eller som tilslører inntekter eller eiendelers ulovlige opphav»

❑ Risikobasert tilnærming

- Krav til at virksomheten skal identifisere og vurdere risikoen for hvitvasking knyttet til egen virksomhet.

❑ Kundetiltak og løpende oppfølging

- Utslag av «kjenn-din-kunde»-prinsippet.
- Vurderes på bakgrunn av kundeforholdets formål, mengden kundemidler, transaksjoners størrelse, og varigheten på kundeforholdet.

❑ Undersøkelsesplikt

- Dersom virksomheten «avdekker forhold som kan indikere» at midlene har tilknytning til hvitvasking.

❑ Rapporteringsplikt

- Opplysninger skal oversendes ØKOKRIM dersom undersøkelsene avdekker «forhold som gir grunnlag for mistanke om hvitvasking».

Regelverksutvikling

(«never ending story»)

Regelverksutvikling

Analysekostnader

Prop. 77L (MiFID II):

«Departementet presiserer at kostnader til analyse også uten en lovendring vil kunne dekkes av verdipapirfondet ved at analysekostnadene, i likhet med andre kostnader, inkluderes i fastsettelsen av størrelsen på forvaltningsgodtgjørelsen.»

«Departementet registrerer videre at mange av de største europeiske forvaltningsselskapene har uttalt at de vil dekke kostnadene til eksterne analyser selv. Dette innebærer at en eventuell konkurranseulempe for de norske forvaltningsselskapene ved å ha strengere nasjonale regler, vil kunne få mindre betydning.»

- Tapt slag for VFF (ikke uventet), men konsekvensene mindre enn fryktet?

Regelverksutvikling (forts.)

Ansattes egenhandel

- Verdipapirhandellovens bestemmelser om egenhandel (kap 8) ble opphevet fra årsskiftet, og erstattet med «*krav om tilfredsstillende interne retningslinjer*».
- Ny bransjeanbefaling om ansattes egenhandel

Regelverksutvikling (forts.)

Kostnadsrapportering

- MiFID II stiller krav om individuell kostnadsrapportering (i kroner og prosent) - ikke tilsvarende krav i UCITS
- Forvaltningsselskaper må stille nødvendig kostnadsinformasjon tilgjengelig for distributører underlagt MiFID II
- Samtlige kostnader skal inkluderes (også transaksjonskostnader i fondet)
- Finanstilsynet anmodet VFF om å bransjeregulere: Ny bransjeanbefaling under utarbeidelse – legges tett på kravene etter MiFID II (og PRIIPS)
- Transaksjonskostnader er det krevende punktet

Regelverksutvikling (forts.)

Aksjesparekonto - ASK

- Bransjemessig ingen suksess: Bransjen bestod ikke testen da aksjesparekonto ble innført for et år siden.
- Mange aktører var godt forberedt på salg, men ikke på den praktiske oppfølgingen deretter.
- VFF veiledning
- Inntrykket er at flyttemarkedet har «gått seg til», men fortsatt utfordringer mot enkeltaktører
- Overgangsvinduet ble utvidet til å gjelde ut 2019